

ærede Rigsbogsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) saa stærkt gjorde gjældende, at han endog med stor Varme talte om Vigtigheden af, at Kirken og Staten maatte stilles fra hinanden med Hensyn til de Kirkebøger, som de forventede Frimenighedens Præster skulle føre. Jeg troer, at der ligger en stor Bidsfarelse til Grund for Forsættningen om, at navnlig den lovgivende Magt skulde betragte Staten og Kirken som udgjørende en fuldstændig Eenhed, ligesom det ganske vist ogsaa vilde være urigtigt, naar man meente, at de slet ikke havde Noget med hinanden at gjøre. Nei, den lovgivende Magt antager — og derom vidner den tidligere Lovgivning tilsvækkelig —, at Staten og Kirken understøtte hinanden; de bidrage til, at den ene paa den heldigste Maade kan opnaae det Formaal, den har, medens den anden stræber hen til sit Formaal. Der bliver slet ikke Tale om nogen Sammensmeltning mellem Staten og Kirken eller nogen Eenhed. Kommer den Tid, da Staten og Kirken blive en Eenhed, saa bortfalder ganske vist al Tale om Kirke, at Tale om Stat; de komme aldrig til at gaae saaledes op i en Eenhed. Den lovgivende Magt skal ogsaa ved Afgjørelsen af dette Spørgsmaal tænke paa, at der ikke her er Tale om at arbejde for Kirken alene eller for Staten alene, men om at arbejde for alle de Individuer, hvis Interesser ere lige stærkt knyttede baade til Staten og til Kirken. — Efter hele den Maade, hvorpaa det i forrige Session indbragte Forslag stillede, maatte vi forudsæe, at der ikke her vilde blive reist nogen egentlig Modstand imod en Udvidelse af Friheden i Kirken, og den har jo heller ikke reist sig idag undtagen fra en enkelt Side, men idet man maa erkjende dette, er der dog en Omstændighed, som bragte mig til at tage Ordet. Det er ikke den eneste Tjende for en Udvidelse af kirkelig Frihed, der træder frem under Angreb paa den, enten af den ene eller den anden Art; men jeg seer en ligesaa farlig Tjende af Udviklingen af de kirkelige Forhold i deres Fremtræden, som stadig forlange, at der skal gives noget Mere, end der bydes. Havde man i forrige Session ikke fra nogen Side stillet Forbringerne saa overordentlig høit, som

man gjorde med Hensyn til Udviklingen af Friheden, vilde der i alt Fald fra det høie Thing her være udgaaet et Lovforslag, som man ganske vist maa erkjende indeholdt endog noget Mere end det, den høitærede Cultusminister nu har forelagt. Den daværende Cultusminister havde jo erklæret, at hvis det blev vedtaget af Rigsdagen, vilde han for sit Vedkommende søge at faae det forsynet med Allerhøiøstfammes Stadsfæstelse, men det var Attraaen her i Thinget efter at faae noget Mere, som gjorde, at vi slet ikke fik nogen Lov, og det er det, jeg vil tillade mig at lægge det høie Thing paa Sinde. Lad os ikke ved denne Leilighed stille vore Forbringere høiere, end at vi kunne holde os overbeviste om, at vi ikke derved forspilde Alt. I det Hele maae vi jo ved Behandlingen af denne Sag tænke paa, at det er af Vigtighed ikke at udstøde Vedtagelsen af en Lov som denne. Med Hensyn til mange andre Forhold kan man sige: Det har ingen Hast dermed; vi kunne faae Loven til næste Aar, og saaledes kan det blive ved i lang Tid; men jeg veed, at Thingets Medlemmer ere gjennemtrængte af den Tjelse, at det her dreier sig om, hvad der vedrører en Samvittighedsag for Mange, at her er Spørgsmaal om en indre Livsrørelse, om hvorvidt de, der høre til Folketirken og i den søge aandelig Næring og Trøst, skulle være istand til at faae denne hos en Sjælesørger, der er istand til at hde den. Netop dette gjør, at vi paa ingen Maade kunne slaae os til Røde, at Loven kan opsættes, thi det er af største Vigtighed nu at faae den. Denne Betragtning skal jeg tillade mig at anbefale, ved Siden af den almindelige Bemærkning om Nødvendigheden af ikke at fordre for Meget. — Der er gjort forskjellige, om end ikke stærke Indvendinger mod Loven saaledes som den er forelagt af den høitærede Kirkeminister. Den første Indvending ramte Titlen, og den blev især fremhævet med overordentlig stor Kraft af det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Barfod). Ja, det er mange Gange en vanskelig Sag at finde en passende Titel til et saadant Lovforslag, og jeg erindrer saaledes, at det ærede Medlem for endeel Aar siden enten alene eller i Forening med flere indbragte et Lovforslag om borgerligt Ægtefæll, hvis Titel